

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านปลาหลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านปลาหลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
2. ผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านปลาหลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ดังรายละเอียด ต่อไปนี้
  - 2.1 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรม
  - 2.2 ผลการศึกษาทักษะการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
  - 2.3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด

### 1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยขอนำเสนอเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ที่มาของหลักสูตรการฝึกอบรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์หลักสูตร

ฝึกอบรบการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา  
ตอนต้น

**ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ที่มาของหลักสูตรการฝึกอบรบการ  
เสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น**

หลักสูตรการฝึกอบรบการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด  
สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมีที่มาจากการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานใน  
การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรบ ดังนี้

**1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบของ  
ทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบของทักษะชีวิต  
เพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และนำมาสังเคราะห์  
องค์ประกอบทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติดมี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1.1 ทักษะการตระหนักรู้ในตนเอง
- 1.2 ทักษะการตัดสินใจ
- 1.3 ทักษะการแก้ปัญหา
- 1.4 ทักษะการปฏิเสธ
- 1.5 ทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด

**2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร  
การฝึกอบรบ**

ผลการวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ  
การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรบ ประกอบด้วย 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) โครงสร้าง  
เนื้อหาสาระ 3) กิจกรรมการฝึกอบรบ 4) สื่อประกอบการฝึกอบรบ และ 5) การวัดและ  
ประเมินผล

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรฝึกอบรบการเสริมสร้างทักษะชีวิต  
เพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น**

**1. ผลการวิเคราะห์ร่างหลักสูตรฝึกอบรบการเสริมสร้างทักษะชีวิต  
เพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น**

ผลการวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ได้  
ร่างหลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียน  
มัธยมศึกษาตอนต้น มีรายละเอียด ดังนี้

#### 1.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

เมื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ฝึกอบรมตามหลักสูตรนี้แล้ว จะมี  
พฤติกรรมการเรียนรู้โดยสรุป ดังนี้

1.1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ทักษะชีวิตเพื่อป้องกัน  
ยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.1.2 มีทักษะการปฏิบัติตัวในการป้องกันยาเสพติดของนักเรียน  
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.1.3 มีความคิดเห็นที่ดีต่อการใช้ทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด  
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.1.4 สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ใน  
ชีวิตประจำวันได้

#### 1.2 เนื้อหาสาระในการฝึกอบรม

เนื้อหาสาระในการฝึกอบรมตามหลักสูตร แบ่งออกเป็น 5 หน่วย คือ  
หน่วยที่ 1 ทักษะการตระหนักรู้ในตนเอง หน่วยที่ 2 ทักษะการตัดสินใจ หน่วยที่ 3  
ทักษะการแก้ปัญหา หน่วยที่ 4 ทักษะการปฏิเสธ และหน่วยที่ 5 ทักษะการจัดการกับ  
อารมณ์และความเครียด จำนวน 15 หน่วย และอีก 2 ชั่วโมง คือ การปฐมนิเทศ การสอบ  
ก่อนเรียนและหลังเรียน รวมถึงการสรุปเนื้อหา (รวมจำนวน 3 วัน)

1.2.1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ทักษะการตระหนักรู้ในตนเอง  
ใช้เวลา 3 ชั่วโมง ประกอบด้วย

1.2.1.1 กิจกรรมที่ 1 รู้ทันยาเสพติด ชีวิตสดใส

1.2.1.2 กิจกรรมที่ 2 ชนะใจตน ชนะยาเสพติด

1.2.1.3 กิจกรรมที่ 3 ลวดลายสีลา

1.2.2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ทักษะการตัดสินใจ ใช้เวลา 3 ชั่วโมง  
ประกอบด้วย

1.2.2.1 กิจกรรมที่ 4 รู้ไว้ ไม่เกิดทุกข์

1.2.2.2 กิจกรรมที่ 5 สิ่งเสพติดไม่ผิดกฎหมาย

### 1.2.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ทักษะการแก้ปัญหา ใช้เวลา 3 ชั่วโมง

ประกอบด้วย

1.2.3.1 กิจกรรมที่ 6 สังสรรค์ สนทนา

1.2.3.2 กิจกรรมที่ 7 เจาะประเด็น

1.2.3.3 กิจกรรมที่ 8 รู้คิด ผิดได้ยาก

### 1.2.4 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ทักษะการปฏิเสธ ใช้เวลา 3 ชั่วโมง

ประกอบด้วย

1.2.4.1 กิจกรรมที่ 9 ปฏิเสธอย่างไรดี

1.2.4.2 กิจกรรมที่ 10 เอาอย่างไรดีนะ

1.2.4.3 กิจกรรมที่ 11 เทวา ซาตาน

### 1.2.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด ใช้เวลา 3 ชั่วโมง ประกอบด้วย

1.2.5.1 กิจกรรมที่ 12 ประหลาดใจไหม

1.2.5.2 กิจกรรมที่ 13 การจัดการความเครียด

1.2.5.3 กิจกรรมที่ 14 ผ่อนคลาย

## 1.3 กิจกรรมการฝึกอบรม

การจัดกิจกรรมฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมนี้ ได้กำหนดให้

สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรม และจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยยึดคุณลักษณะของการฝึกอบรม และจิตวิทยาการเรียนรู้ ซึ่งได้กำหนดกิจกรรมการฝึกอบรมไว้ ดังนี้

### 1.3.1 การบรรยาย (Lecture) เป็นวิธีการฝึกอบรมที่วิทยากรเสนอ

แนวคิดและข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ โดยทั่วไปวิทยากรจะเป็นผู้ทำปฏิริยาและผู้เข้ารับการอบรมเป็นฝ่ายรับโดยการฟังและจดข้อมูลต่างๆ การบรรยายที่มีการซักถามเป็นเทคนิคการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับการฝึกอบรมที่มีวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้ความรู้ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การยอมรับของผู้ที่มีส่วนร่วม การเปลี่ยนทัศนคติ ทักษะการแก้ปัญหา

### 1.3.2 กรณีศึกษา (Case study) เป็นการฝึกอบรมที่นำเอาเรื่องราว

หรือกรณีที่เป็นปัญหาเกิดขึ้นจริงๆ เสนอในกลุ่มผู้เข้ารับการอบรม สมาชิกของกลุ่มจะใช้หลักวิชาการและประสบการณ์ที่ได้จากการปฏิบัติงานมาผสมผสานเพื่อมาวิเคราะห์กรณี

ยกมา โดยมีที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำและให้แนวทางเพื่อช่วยสมาชิกกลุ่มวิเคราะห์ปัญหา ได้ตรงวัตถุประสงค์

1.3.3 การแสดงบทบาทสมมติ (Role playing) เป็นเทคนิคที่นำเอา เรื่องที่เป็นกรณีตัวอย่างมาเสนอในรูปแบบการแสดงบทบาท ให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เห็น ภาพชัดเจน ได้สัมผัสกับประสบการณ์และความรู้สึกที่แท้จริงเกี่ยวกับปัญหาที่เป็นกรณี ตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมติช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับทราบข้อมูลและเรื่องราวที่ ตรงกับเนื้อเรื่องที่ใช้ในการศึกษาแนวเดียวกัน

1.3.4 กิจกรรมนันทนาการ (Recreational Activity) เป็นการให้ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมร่วมกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง เช่น ร้องเพลง เล่นเกม ปรบมือเป็นจังหวะ ฯลฯ โดยเน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติ และสร้างความสัมพันธ์ ตลอดจนสร้างความสนุกสนานระหว่างการฝึกอบรม

ในการอบรมครั้งนี้ ได้ใช้เทคนิคการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับ นักเรียน ได้แก่ การบรรยาย กรณีศึกษา การแสดงบทบาทสมมติ และกิจกรรมนันทนาการ โดยกิจกรรมการฝึกอบรมดังกล่าวได้สอดแทรกไว้ในกิจกรรมการฝึกอบรมแต่ละหัวข้อ ฝึกอบรม ซึ่งเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 – 5

1.4 สื่อประกอบการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรมครั้งนี้ประกอบด้วย

1.4.1 ใบกิจกรรมที่ 1 – 14

1.4.2 ใบความรู้ที่ 1 – 8

1.4.3 สื่อประกอบการบรรยาย วิดีทัศน์กรณีศึกษา หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 – 5

1.4.4 แบบบันทึกผลการเรียนรู้ที่ 1 – 5

1.5 การวัดและประเมินผล

1.5.1 การวัดผล

1.5.1.1 วิธีทดสอบโดยใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด

1.5.1.2 ตรวจสอบผลงาน โดยใช้แบบตรวจสอบผลงานจาก แบบบันทึกผลการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 – 5

1.5.1.3 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันยาเสพติด ประเมินแต่ละด้านหลังการฝึกอบรมเสร็จแล้ว 3 สัปดาห์

1.5.1.4 วิธีการสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด หลังการอบรมเสร็จ

#### 1.5.2 การประเมินผล

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต้องผ่านเกณฑ์การประเมินดังต่อไปนี้

1.5.2.1 มีผลการทดสอบหลังการเรียนรู้เฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน

1.5.2.2 เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ครบทุกกิจกรรมและทุกหน่วยการเรียนรู้

1.5.2.3 ส่งแบบบันทึกผลการเรียนรู้ครบทุกหน่วยการเรียนรู้

### 2. ผลการตรวจสอบโครงสร้างหลักสูตร

ผู้วิจัยได้จัดทำโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรดังนี้

2.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน รายละเอียด ดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลการประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 15 คน

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม	ลำดับที่ของค่าเฉลี่ย
1	จุดมุ่งหมายในการนำหลักสูตรไปใช้	4.60	0.55	มากที่สุด	1
2	ความชัดเจนของจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.40	0.55	มาก	2
3	จุดหมายมีความครอบคลุมทุกเนื้อหาสาระ	4.20	0.45	มาก	3

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม	ลำดับที่ ของค่าเฉลี่ย
4	เนื้อหาสาระของหลักสูตร ตอบสนองจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร	4.40	0.55	มาก	2
5	เนื้อหาสาระของหลักสูตร ครอบคลุมสาระที่จำเป็นต้องใช้ ปฏิบัติการ	4.20	0.45	มาก	3
6	การจัดเรียงลำดับเนื้อหาในแต่ละ หัวข้อ	4.00	1.00	มาก	4
7	กิจกรรมการฝึกอบรมนำไปสู่ การบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.20	0.45	มาก	3
8	การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ใน แต่ละหัวข้อ	4.40	0.55	มาก	2
9	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรมใน แต่ละหัวข้อ	4.00	0.71	มาก	4
10	ความเหมาะสมของสื่อกับ กิจกรรม	4.20	0.45	มาก	3
11	สื่อช่วยให้กิจกรรมบรรลุ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.40	0.55	มาก	2
12	สื่อการฝึกอบรมกับเนื้อหาในแต่ละ หัวข้อ	4.60	0.55	มากที่สุด	1
13	สื่อการเรียนนำไปสร้าง การเรียนรู้	4.40	0.55	มาก	2
14	วิธีประเมินผลในแต่ละหัวข้อ	4.20	0.45	มาก	3
15	ระยะเวลาในการฝึกอบรม	4.00	0.71	มาก	4
ภาพรวม		4.28	0.57	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.28$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ จุดมุ่งหมาย ในการนำหลักสูตรไปใช้ และ สื่อการฝึกอบรบกับเนื้อหาในแต่ละข้อ ( $\bar{X} = 4.60$ ) และข้อที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดเรียงลำดับเนื้อหาในแต่ละหัวข้อ กิจกรรมและวิธีการ ฝึกอบรบในแต่ละหัวข้อ และ ระยะเวลาในการฝึกอบรบ ( $\bar{X} = 4.00$ )

2.2 ผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรบ การเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน รายละเอียดดังตาราง 9

ตาราง 9 ผลการประเมินความสอดคล้องของร่างหลักสูตรฝึกอบรบการเสริมสร้าง ทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 15 คน

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง	ความหมาย
1	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสู่การนำไปใช้	0.8	สอดคล้อง
2	จุดหมายของหลักสูตรกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรมของหลักสูตรแต่ละหัวข้อ	1	สอดคล้อง
3	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับเนื้อหาสาระ ของหลักสูตร	1	สอดคล้อง
4	จุดหมายของหลักสูตรกับหัวข้อวิชา ฝึกอบรบ	1	สอดคล้อง
5	การจัดเรียงลำดับเนื้อหาในแต่ละหัวข้อ	1	สอดคล้อง
6	เนื้อหาวิชาฝึกอบรบกับหัวข้อวิชา ฝึกอบรบ	1	สอดคล้อง
7	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในหัวข้อวิชา ฝึกอบรบกับกิจกรรมและวิชาการ ฝึกอบรบ	1	สอดคล้อง



ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง	ความหมาย
8	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในหัวข้อวิชา ฝึกอบรบกับสื่อ	1	สอดคล้อง
9	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในหัวข้อวิชา ฝึกอบรบกับการประเมินผล	1	สอดคล้อง
10	เนื้อหาในหัวข้อวิชาฝึกอบรบกับสื่อ	1	สอดคล้อง
11	เนื้อหาในหัวข้อวิชาฝึกอบรบกับ การประเมินผล	0.8	สอดคล้อง
12	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรบในหัวข้อ วิชาฝึกอบรบกับสื่อ	0.8	สอดคล้อง
13	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรบในหัวข้อ วิชาฝึกอบรบกับการประเมินผล	1	สอดคล้อง

จากตาราง 9 พบว่า ส่วนประกอบของหลักสูตรฝึกอบรบ  
การเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น  
มีความสอดคล้องกันทุกประเด็น โดยมีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80 – 1.00

### 2.3 ผลการปรับปรุงร่างหลักสูตรฝึกอบรบ

หลังจากที่ผู้วิจัยได้นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน  
มาวิเคราะห์แล้ว ได้ปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรบการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกัน  
ยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ได้  
หลักสูตรที่สมบูรณ์และพร้อมที่จะนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.3.1 โครงสร้างเนื้อหาสาระ ได้ปรับเพิ่มจุดประสงค์เฉพาะที่  
สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้

2.3.2 กิจกรรมการฝึกอบรบ ได้ปรับเพิ่มกิจกรรมนันทนาการใน  
ระหว่างการฝึกอบรบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และได้ปรับแก้กิจกรรมใบงาน ระบุคำชี้แจง  
ในการทำกิจกรรม รวมถึงการเพิ่มกิจกรรมการระดมความคิดเห็น

2.3.3 การวัดและประเมินผลได้ปรับการประเมินกิจกรรมในแต่ละหน่วยให้ชัดเจน

## 2. ผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

### 2.1 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความรู้ความเข้าใจทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรมโดยใช้สถิติแบบ Nonparametric Statistics ที่มีค่าสถิติ Wilcoxon Matched – pairs Signed rank test

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 15 คน ระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรม

ตัวแปร ระยะเวลา	คะแนนความรู้ความเข้าใจทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด					
	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	Wilcoxon Value	Wilcoxon Prob
ก่อนการฝึกอบรม	15	30	11.40	1.64	3.42**	.00
หลังการฝึกอบรม	15	30	24.00	2.78		

\*\*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติดเมื่อเปรียบเทียบก่อนและหลังการฝึกอบรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่มีค่าสถิติ Wilcoxon Matched – pairs Signed rank test แบบจับคู่ ของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด เท่ากับ 3.42 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติดก่อนการฝึกอบรม ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 11.40 หลังการฝึกอบรม ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 24.00

สรุปได้ว่า หลังการฝึกอบรมหลักสูตรการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติดสูงกว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

## 2.2 ผลการวิเคราะห์ทักษะการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการวิเคราะห์ทักษะการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันยาเสพติด โดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหลังการฝึกอบรม 3 สัปดาห์

ตาราง 11 ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 15 คน หลังการฝึกอบรม 3 สัปดาห์

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S. D.	ระดับทักษะการปฏิบัติตัว	ลำดับที่ของค่าเฉลี่ย
1	ทักษะการตระหนักรู้ในตนเอง ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สภาพแวดล้อม	3.40	0.51	มาก	5
2	มีทักษะในการแสวงหา ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	3.47	0.52	มาก	4
3	ทักษะการตัดสินใจ คิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อ ตัดสินใจเลือกทาง เลือกที่ หลากหลายโดย ใช้เกณฑ์ที่ เหมาะสม	3.67	0.49	มากที่สุด	1
4	การตัดสินใจเลือกวิธีการ แก้ปัญหาอย่างเหมาะสม	3.27	0.46	มาก	6
5	ทักษะการแก้ปัญหา ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง และผู้อื่น	3.53	0.52	มากที่สุด	3
6	มีการวางแผนแก้ปัญหาอย่างเป็น ขั้นตอน	3.40	0.74	มาก	5

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S. D.	ระดับทักษะ การปฏิบัติตัว	ลำดับที่ ของค่าเฉลี่ย
7	<b>ทักษะการปฏิเสธ</b> ใช้คำพูด ท่าทาง เพื่อยืนยันความ ต้องการปฏิเสธได้	3.47	0.52	มาก	4
8	วิเคราะห์สถานการณ์ที่ควร ปฏิเสธได้	3.60	0.51	มากที่สุด	2
9	<b>ทักษะการจัดการกับอารมณ์ และความเครียด</b> รู้จักป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อ สารเสพติด	3.47	0.74	มาก	4
10	สามารถจัดการกับ อารมณ์และ ความเครียดได้ อย่างถูกต้องและ เหมาะสม	3.53	0.52	มากที่สุด	3
	<b>ภาพรวม</b>	<b>3.48</b>	<b>0.55</b>	<b>มาก</b>	

จากตาราง 11 ผลการประเมินทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด โดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหลังการฝึกอบรม 3 สัปดาห์ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.48$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านทักษะการตัดสินใจ คือ คิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อตัดสินใจเลือกทางเลือกที่หลากหลายโดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสม ( $\bar{X} = 3.67$ ) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านทักษะการตัดสินใจการตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม ( $\bar{X} = 3.27$ )

### 2.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด ปรากฏผล ดังตาราง 12

ตาราง 12 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อ  
หลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S. D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่ของค่าเฉลี่ย
<b>ด้านที่ 1 ด้านความพึงพอใจในการฝึกอบรม</b>				
1. การจัดสถานที่ฝึกอบรมในแต่ละกิจกรรมตลอดการฝึกอบรม	4.27	0.70	มาก	6
2. การดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอบรมของวิทยากรในแต่ละหน่วยการเรียนรู้	4.20	0.68	มาก	7
3. การอำนวยความสะดวกของวิทยากรระหว่างการฝึกอบรม	4.57	0.62	มาก	3
4. การกำหนดเวลาในการฝึกอบรมแต่ละกิจกรรมของหน่วยการเรียนรู้	4.60	0.59	มาก	2
5. ความชัดเจนของเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้	3.60	0.51	มาก	8
6. การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้	4.40	0.51	มาก	5
7. การใช้สื่อประกอบการฝึกอบรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้	4.20	0.56	มาก	7
8. การประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้	4.47	0.64	มาก	4
9. การจัดบริการอาหารว่างและอาหารกลางวัน	3.60	0.51	มาก	8
10. ความรู้ความสามารถและประโยชน์ที่ได้รับภายหลังการฝึกอบรม	4.67	0.49	มากที่สุด	1

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S. D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่ของค่าเฉลี่ย
<b>ด้านที่ 2 ด้านความสามารถของวิทยากรดำเนินการฝึกอบรม</b>	4.27	0.70	มาก	7
1. มีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการฝึกอบรม				
2. เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี และแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม	4.63	0.52	มากที่สุด	1
3. มีศิลปะในการพูด การฟัง และการใช้คำถาม คำตอบ	4.10	0.37	มาก	8
4. มีความตั้งใจในการดำเนินการฝึกอบรมในแต่ละกิจกรรม	4.33	0.82	มาก	5
5. การนำเสนอเนื้อหาสาระทุกเรื่องให้สามารถเข้าใจได้ง่าย	4.40	0.64	มาก	4
6. การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้	4.47	0.52	มาก	3
7. มีทักษะในการใช้สื่อและอุปกรณ์ในการฝึกอบรม	4.60	0.51	มากที่สุด	2
8. มีความสามารถในการวัดการประเมินผลการฝึกอบรม	4.00	0.38	มาก	9
9. สามารถบูรณาการองค์ความรู้ต่างๆ ให้สัมพันธ์กับเนื้อหาสาระในการฝึกอบรม	4.30	0.72	มาก	6
10. สามารถดำเนินการฝึกอบรมในแต่ละกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.40	0.70	มาก	4

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S. D.	ระดับความ เหมาะสม	ลำดับที่ ของค่าเฉลี่ย
11. เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับ การฝึกอบรมทุกคนได้มีโอกาส แสดงออกอย่างทั่วถึง	4.33	0.49	มาก	5
12. มีความสามารถเป็นผู้นำ ในการฝึกอบรม	3.87	0.35	มาก	10
<b>ภาพรวม</b>	<b>4.28</b>	<b>0.58</b>	<b>มาก</b>	

จากตาราง 12 พบว่า ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียน ระดับ  
มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อหลักสูตรการอบรมทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติด ในภาพรวม  
อยู่ในระดับ มาก ( $\bar{X} = 4.28$ ) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของ  
ด้านที่ 1 ด้านความพึงพอใจในการฝึกอบรม พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่  
ความรู้ความสามารถและประโยชน์ที่ได้รับภายหลังการฝึกอบรม ( $\bar{X} = 4.67$ )  
การกำหนดเวลาในการฝึกอบรมแต่ละกิจกรรมของหน่วยการเรียนรู้ ( $\bar{X} = 4.60$ ) และ  
การอำนวยความสะดวกของวิทยากรระหว่างการฝึกอบรม ( $\bar{X} = 4.47$ ) ตอนที่ 2  
ด้านความสามารถของวิทยากรดำเนินการฝึกอบรม พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3  
อันดับแรก ได้แก่ เป็นผู้มีบุคลิกภาพดี และแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ( $\bar{X} = 4.63$ ) มีทักษะ  
ในการใช้สื่อและอุปกรณ์ในการฝึกอบรม ( $\bar{X} = 4.60$ ) และ การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมใน  
แต่ละหน่วยการเรียนรู้ ( $\bar{X} = 4.47$ )